

รายงานผลการดำเนินงานสนองพระราชดำริ
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ กรมพัฒนาที่ดิน
ประจำปี ๒๕๖๑

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

	หน้า
สรุปผลการดำเนินงาน	ก
ความเป็นมาของโครงการ	๑
ผลการดำเนินงานโครงการปกป้องทรัพยากร	๒
ผลการดำเนินงานโครงการปลูกรักษาทรัพยากร	๖
ผลการดำเนินงานโครงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนองงานโครงการ	๑๕
อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
ผลการดำเนินงานโครงการบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน	๑๖
ผลการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร	๑๙
ผลการดำเนินงานโครงการจัดนิทรรศการในงานประชุมวิชาการและนิทรรศการ	๒๖
ทรัพยากรไทย : ศักยภาพมากล้นมีให้เห็น	
ปัญหา/อุปสรรค	๒๗
ข้อเสนอแนะ	๒๗
ผู้รับผิดชอบโครงการ	๒๗

แบบสรุปผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
กรมพัฒนาที่ดิน

ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บท		งบประมาณ		แหล่งที่มาของงบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี	เสนอขอ	ใช้จริง					
๑	กรมพัฒนาที่ดิน	โครงการปกป้องทรัพยากร	✓		๓๔๘,๕๐๐	๓๔๘,๕๐๐	งบปกติ	๑.เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ๒.เพื่อรักษาทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากรในพื้นที่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด ๓.เพื่อให้ทราบความหลากหลายของทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร อพ.สธ. – พต. และบูรณาการข้อมูลไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป	ดำเนินการพิจารณาพื้นที่ภายในสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต สถานีพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ และกันขอบเขตพื้นที่ป่าธรรมชาติ / ป่าดั้งเดิม สำรวจพันธุ์พืช ดิน รวบรวมและจัดทำข้อมูลกิจกรรมปกป้องทรัพยากร ๔๑ แห่ง	๑.สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑ แห่ง ๒.สถานีพัฒนาที่ดิน ๓๖ แห่ง ๓.ศูนย์ฯหนองพลับกลัดหลวง ๔.ศูนย์ฯชัยพัฒนา ๕.ศูนย์ฯเขาชะงุ้ม ๖.ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา	
		รวม ๑ โครงการ			๓๔๘,๕๐๐	๓๔๘,๕๐๐					

ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บท		งบประมาณ		แหล่งที่มาของงบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี	เสนอขอ	ใช้จริง					
๑	กรมพัฒนาที่ดิน	โครงการปลูกรักษาทรัพยากร	✓		๑๒๗,๕๐๐	๑๒๗,๐๐๐	งบปกติ	๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ๒. เพื่อนำพันธุกรรมพืชมาเพาะพันธุ์ ปลูกในพื้นที่ที่ปลอดภัย ในแปลงปลูกรักษาของสำนักงานเขตพัฒนาที่ดินและสถานีพัฒนาที่ดิน ๓. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนประชาชนรู้คุณค่าประโยชน์ของพรรณไม้ท้องถิ่นของตนเอง	จัดทำแปลงปลูกรักษาพันธุกรรมพืช ในพื้นที่ สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ/พื้นที่โครงการฯ พร้อมจัดทำป้ายบอกชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิดในแปลงปลูกรักษาทรัพยากร รวบรวมและจัดทำข้อมูลกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร ๑๗ แห่ง	๑.สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑ แห่ง ๒.สถานีพัฒนาที่ดิน ๑๓ แห่ง ๓.ศูนย์ฯหนองพลับลัดหลวง ๔.ศูนย์ฯเขาชะงุ้ม ๕.ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา	
		รวม ๑ โครงการ			๑๒๗,๕๐๐	๑๒๗,๕๐๐					

ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

กิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บท		งบประมาณ		แหล่งที่มาของงบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี	เสนอขอ	ใช้จริง					
๑	กรมพัฒนาที่ดิน	โครงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนองงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช	✓		-	-		๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ๒. เพื่อมีฐานข้อมูลดินฐานข้อมูลหญ้าแฝก และข้อมูลกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ ที่สามารถสืบค้น และนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรได้	๑. ปรับปรุงข้อมูลพื้นที่ปกปักทรัพยากร ๒. ปรับปรุงข้อมูลพื้นที่แปลงปลูกรักษาทรัพยากร		
		รวม ๑ โครงการ			-	-					

ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บท		งบประมาณ		แหล่งที่มาของงบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี	เสนอขอ	ใช้จริง					
๑	กรมพัฒนาที่ดิน	โครงการบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน	✓		๑,๑๑๐,๐๐๐	๑,๑๑๐,๐๐๐	งบปกติ	๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ๒. เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านทรัพยากรดินในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์ ๓. เพื่อซ่อมแซมบำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดินให้คงอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน ๔. เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินให้ทันสมัยอยู่เสมอ	๑. ปรับปรุง เพิ่มเติมองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินในพื้นที่ในพิพิธภัณฑ์ดิน ๑๔ แห่ง ให้เป็นปัจจุบัน ๒. ปรับปรุง ซ่อมแซมและบำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดิน ๑๔ แห่ง ๓. จัดทำนิทรรศการถาวรเผยแพร่พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ให้เป็นส่วนหนึ่งในพิพิธภัณฑ์ดินอย่างสมพระเกียรติ ๑๔ แห่ง	๑. สำนักงานเลขานุการกรม ๒. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑, ๓ – ๑๐, ๑๒ ๓. ศูนย์ฯเขาคิน ช้อนอัน เนื่องจากพระราชดำริ ๔.ศูนย์ฯพิบูลทองอันเนื่องจากพระราชดำริ	
		รวม ๑ โครงการ			๑,๑๑๐,๐๐๐	๑,๑๑๐,๐๐๐					

ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บท		งบประมาณ		แหล่งที่มาของงบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี	เสนอขอ	ใช้จริง					
๑	กรมพัฒนาที่ดิน	โครงการสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร	✓		๑,๗๘๕,๘๕๐	๑,๗๘๕,๘๕๐	งบปกติ	๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ๒. สนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการของอพ.สธ. โดยการส่งเสริมและสาธิตการปรับปรุงบำรุงดินต่างๆ ๓. เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชของกรมพัฒนาที่ดินผ่านการจัดนิทรรศการในการประชุมวิชาการ	ดำเนินการฟื้นฟูและปรับปรุงบำรุงดิน เช่น สาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ สาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด ในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ๕ แห่ง	๑. กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน ๒. สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น ๓. สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี ๔. สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี ๕. สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร	

ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บท		งบประมาณ		แหล่งที่มาของงบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี	เสนอขอ	ใช้จริง					
๒		โครงการจัดนิทรรศการ ในงานประชุมวิชาการและนิทรรศการ ทรัพยากรไทย : ศักยภาพมากล้นมีให้เห็น	✓		๙๐,๖๐๐	๙๐,๖๐๐	งบปกติ	๑. เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่ทรงสืบสานพระราชปณิธานในงานอนุรักษ์ทรัพยากรของประเทศจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ๒. เพื่อนำเสนอผลงานของ อพ.สธ. และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ	เข้าร่วมจัดนิทรรศการภายใต้หัวข้อ “อนุรักษ์ดิน อนุรักษ์น้ำ อนุรักษ์ทรัพยากรไทย” ในงานประชุมวิชาการและนิทรรศการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทรัพยากรไทย : ศักยภาพมากล้นมีให้เห็น จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน – ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย – สระบุรี จังหวัดสระบุรี	ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอบางช่อง จังหวัดนครราชสีมา	
		รวม ๒ โครงการ			๑,๗๘๕,๘๕๐	๑,๗๘๕,๘๕๐					
รวมทั้งสิ้น ๕ กิจกรรม ๖ โครงการ					๓,๓๗๑,๘๕๐	๓,๓๗๑,๘๕๐					

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ร่วมสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และได้รับพระราชานุญาตให้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เพื่อดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่หก (ตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๔) โดยมีทิศทางการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ ตามกรอบแผนแม่บทที่วางไว้ในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและทรัพยากรของประเทศไทยให้ยั่งยืน เพื่อให้เกิดประโยชน์แท้จริงต่อประเทศไทย และประชาชนชาวไทย ในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ สร้างความพร้อมของมาตรการเพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมพืช

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในปี ๒๕๖๑ กรมพัฒนาที่ดินได้วางกรอบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่หก (ตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๔) ซึ่งมีการดำเนินกิจกรรมภายใต้กรอบการดำเนินงาน ๓ กรอบ ๕ กิจกรรม ๖ โครงการ งบประมาณทั้งสิ้น ๓,๓๗๑,๘๕๐ บาท ประกอบด้วย

๑. กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

โครงการปกป้องทรัพยากร (FoA๑) ในพื้นที่ป่าธรรมชาติ/ป่าดั้งเดิม ในพื้นที่ของสำนักงานเขตพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดิน และศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ

กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

โครงการบำรุงรักษาแปลงปลูกรักษาทรัพยากร (FoA๓) ในแปลงปลูกรักษาเดิมสำนักงานเขตพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ และพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ

๒. กรอบการใช้ประโยชน์

กิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร

โครงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนองงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ (FoA๕)

๓. กรอบการสร้างจิตสำนึก

กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

โครงการบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน (FnA๗)

กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

โครงการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ (FnA๘)

โครงการจัดนิทรรศการในงานประชุมวิชาการและนิทรรศการทรัพยากรไทย: ศักยภาพ

มากขึ้นให้เห็น

โครงการปกป้องทรัพยากร (F๑A๑)

หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่หก (ตุลาคม ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๔) ภายใต้กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร เป็นกิจกรรมที่มีแนวปฏิบัติให้มีพื้นที่ปกป้องพื้นที่ป่าธรรมชาติ ให้มีกระจายอยู่ทั่วประเทศ ในทุกเขตพรรณพฤกษชาติ โดยดำเนินงานนอกพื้นที่รับผิดชอบของกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ดำเนินการในพื้นที่ป่าธรรมชาติของหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาที่ดิน (สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑-๑๒ และสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด) จากนั้นมีการสำรวจขึ้นทะเบียน ทำรหัสประจำต้นไม้ และทรัพยากรชีวภาพอื่นๆ ซึ่งหากรักษาป่าดั้งเดิมไว้ได้ ก็จะรักษาพันธุกรรมดั้งเดิม ซึ่งจะทำให้การศึกษาและนำมาใช้ประโยชน์ต่อไปเมื่อมีความพร้อม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. เพื่อรักษาทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากรในพื้นที่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด
๓. เพื่อให้ทราบความหลากหลายของทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร อพ.สธ. – พด. และบูรณาการข้อมูลไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

เป้าหมาย

พื้นที่ปกป้องทรัพยากร อพ.สธ. – พด. ในสำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดรวม ๔๑ แห่ง ได้รับการปกป้องให้เป็นพื้นที่ป่าธรรมชาติดั้งเดิม

แนวทางการดำเนินงาน

๑. พิจารณาพื้นที่ใน สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ ที่เข้าหลักเกณฑ์พื้นที่ปกป้องทรัพยากร จัดทำแนวเขตและกำหนดขอบเขตพื้นที่ปกป้องทรัพยากรพร้อมปักป้ายชื่อโครงการฯ และจัดทำป้ายเล็กบอกชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด และแผนผังพื้นที่โครงการฯ
๒. สำรวจ และจัดทำรหัสประจำต้นไม้ ทำรหัสพิกัด ของทรัพยากรแต่ละชนิด เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลในพื้นที่ของ สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ โดยจัดทำเป็น file digital เพื่อนำเข้าระบบฐานข้อมูล อพ.สธ. – พด.
๓. สำรวจดิน และจัดทำข้อมูลดินในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร
๔. ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร
๕. รวบรวมข้อมูล เชื่อมโยงข้อมูลพืช ดิน วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละชนิดพืช
๖. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมปกป้องทรัพยากร

งบประมาณ ๓๗๔,๐๐๐ บาท

งบประมาณเหมาจ่าย ๘,๕๐๐ บาท ต่อพื้นที่ ประกอบด้วย

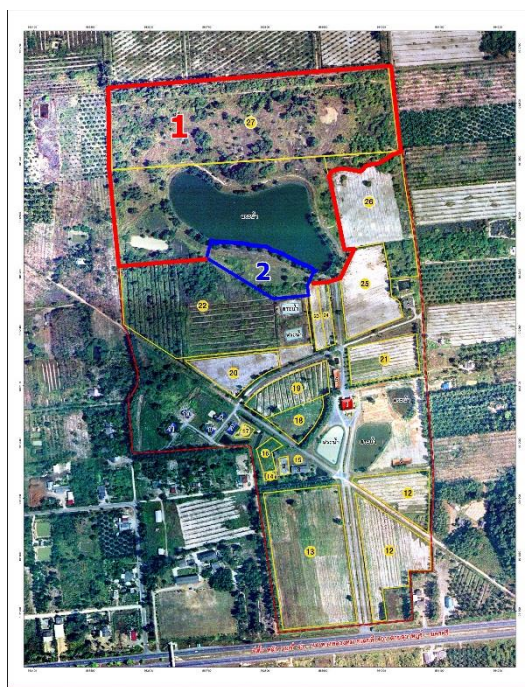
- ค่าใช้จ่ายสำหรับบำรุงรักษาพื้นที่ปกป้องทรัพยากร
- ค่าจัดทำป้ายบอกพันธุ์พืชในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร
- ค่าจัดทำแนวเขตและป้ายขอบเขตพื้นที่โครงการปกป้องทรัพยากร

ผลการดำเนินงาน กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการทบทวน สํารวจและกํานพื้นที่ปํารุธรมชาติในบริเวณสถานีพัฒนาที่ดิน สํานักงานเขตพัฒนาที่ดิน และศูนย์ศึกษากการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในความรับผิดชอบของกรมพัฒนาที่ดินเป็นพื้นที่ปกปักทรัพยากรจํานวน ๔๑ แห่ง รวมพื้นที่ดําเนินการ ๑,๕๔๗ ไร่

ลำดับที่	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานที่ดําเนินการ	ขนาดพื้นที่ (ไร่)
๑	สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา	สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา	๓๐
๒	สถานีพัฒนาที่ดินตราด	สถานีพัฒนาที่ดินตราด	๒
๓	สถานีพัฒนาที่ดินระยอง	สถานีพัฒนาที่ดินระยอง	๕๐
๔	สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ	สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ	๕
๕	กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน	ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา	๑๐
๖	สถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ	สถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ	๕
๗	สถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด	สถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด	๓
๘	สถานีพัฒนาที่ดินยโสธร	สถานีพัฒนาที่ดินยโสธร	๕
๙	สถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ	สถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ	๕
๑๐	สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร	สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร	๕
๑๑	สถานีพัฒนาที่ดินนครพนม	สถานีพัฒนาที่ดินนครพนม	๒๐
๑๒	สํานักงานพัฒนาที่ดินเขต ๕	สํานักงานพัฒนาที่ดินเขต ๕	๔
๑๓	สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น	สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น	๓๒
๑๔	สถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี	สถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี	๒๐
๑๕	สถานีพัฒนาที่ดินหนองบัวลํภู	สถานีพัฒนาที่ดินหนองบัวลํภู	๒๐
๑๖	สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย	สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย	๑๕
๑๗	สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร	สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร	๒๐
๑๘	สถานีพัฒนาที่ดินกาฬสินธุ์	สถานีพัฒนาที่ดินกาฬสินธุ์	๓๙
๑๙	สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่	สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่	๔
๒๐	สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน	สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน	๕๐
๒๑	สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง	สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง	๑๐๐
๒๒	สถานีพัฒนาที่ดินแพร่	สถานีพัฒนาที่ดินแพร่	๑๕๐
๒๓	สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก	สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก	๕
๒๔	สถานีพัฒนาที่ดินเลย	สถานีพัฒนาที่ดินเลย	๕๐
๒๕	สถานีพัฒนาที่ดินอุดรดิตถ์	สถานีพัฒนาที่ดินอุดรดิตถ์	๑๐
๒๖	สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์	สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์	๗
๒๗	สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์	สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์	๓
๒๘	สถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	สถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	๑๐
๒๙	สถานีพัฒนาที่ดินตาก	สถานีพัฒนาที่ดินตาก	๕๐
๓๐	สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	๘๐
๓๑	สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์	สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์	๕๐

ลำดับที่	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานที่ดำเนินการ	ขนาดพื้นที่ (ไร่)
๓๒	ศูนย์ปฏิบัติการโครงการพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กลัดหลวง	ศูนย์ปฏิบัติการโครงการพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กลัดหลวง	๕๐
๓๓	ศูนย์ปฏิบัติการจัดการที่ดินชัยพัฒนา-แม่ฟ้าหลวง	ศูนย์ปฏิบัติการจัดการที่ดินชัยพัฒนา-แม่ฟ้าหลวง	๒๐๐
๓๔	ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑๕๐
๓๕	สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี	สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี	๕๐
๓๖	สถานีพัฒนาที่ดินพังงา	สถานีพัฒนาที่ดินพังงา	๕๐
๓๗	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง	๕๐
๓๘	สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส	สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส	๑๒๐
๓๙	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	๗
๔๐	สถานีพัฒนาที่ดินตรัง	สถานีพัฒนาที่ดินตรัง	๑๐
๔๑	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	๑
รวมทั้งสิ้น ๔๑ แห่ง			๑,๕๔๗

ภาพประกอบการดำเนินงานกิจกรรมปลูกทรัพยากร

การทำขอบเขตพื้นที่ปลูกพันธุ์กรรมพืช พร้อมปักป้ายชื่อโครงการฯ

สำรวจพร้อมระบุชื่อพันธุ์ไม้ในพื้นที่ปกปักษ์ทรัพยากร

โครงการปลูกรักษาทรัพยากร (FoAm)

หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่หก (ตุลาคม ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๔) ภายใต้กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ ๑ ปกป้องทรัพยากร และกิจกรรมที่ ๒ สำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร โดยการนำพันธุกรรมพืชจากพื้นที่ปกปัก และที่ได้จากการสำรวจและเก็บรวบรวม ไปเพาะปลูกในพื้นที่ที่ปลอดภัย ได้แก่ จัดทำแปลงปลูกรักษาพันธุกรรมพืชในพื้นที่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด หรือพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เพื่อเป็นประโยชน์ในการอนุรักษ์และพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. เพื่อนำพันธุกรรมพืชมาเพาะพันธุ์ ปลูกในพื้นที่ที่ปลอดภัย ในแปลงปลูกรักษาของสำนักงานเขตพัฒนาที่ดินและสถานีพัฒนาที่ดิน
๓. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชน ประชาชนรู้คุณค่าประโยชน์ของพรรณไม้ท้องถิ่นของตนเอง
๔. เพื่อแจกจ่ายกล้าไม้หรือเมล็ดพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ต่อไป

เป้าหมาย

ปลูกและบำรุงรักษาทรัพยากรในแปลงปลูกรักษาทรัพยากร ๑๗ แห่ง

แนวทางการดำเนินงาน

๑. กำหนดพื้นที่ปลูกรักษาทรัพยากร
๒. จัดทำแปลงปลูกรักษาพันธุกรรมพืช ในพื้นที่ สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ/พื้นที่โครงการฯ พร้อมจัดทำป้ายบอกชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิดในแปลงปลูกรักษาทรัพยากร
๓. สำรวจดิน และจัดทำข้อมูลดินในแปลงปลูกรักษาแต่ละพื้นที่
๔. รวบรวมและจัดทำข้อมูลพันธุ์พืช ข้อมูลดิน ลงในฐานข้อมูลโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
๕. จัดทำเชื่อมโยงข้อมูลพืช ดิน วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละชนิดพืช
๖. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมปกปักทรัพยากร

งบประมาณ ๑๒๗,๕๐๐ บาท

งบประมาณเหมาจ่าย ๗,๕๐๐ บาท ต่อแปลง ประกอบด้วย

- ค่ากล้าไม้/เมล็ดพันธุ์
- ค่าวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน
- ค่าจัดทำแปลงปลูกรักษา (ป้ายบอกชนิดพืช ค่าจัดเตรียมพื้นที่ทำแปลง)
- ค่าใช้จ่ายสำหรับบำรุงแปลงปลูกรักษาเดิม

ผลการดำเนินงาน กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการจัดทำแปลงปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช ในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑๗ แห่ง พื้นที่ดำเนินการรวม ๑๙๙ ไร่ โดยมีการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช ๒๖๐ ชนิด รวมประมาณ ๕,๑๖๐ ต้น รายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ	ขนาดพื้นที่	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
๑	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑ จ.ปทุมธานี	๒ ไร่	ตะเคียนทอง ยางนา มะฮอกกานี ประดู่ป่า	๓๐ ๑๗๔ ๔๑ ๑
๒	สถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว	๑๓ ไร่	ยางนา ยอบ้าน มะยม ไผ่เลี้ยง ไผ่เหลือง หมากแดง คูณ จันทน์ผา จิ้ง ประดู่ป่า แสงจันทร์ โอศกอินเดีย เพกา ข่อย มะรุ้ม กระท้อน ส้มโอ กระถินบ้าน มะขามป้อม มะพร้าว อินทนิล ลิ้นกระบือ ลำไย ดินเป็ด เฒ่าไขปลา ลิ้นจี่ มะนาว ขนุน มะขาม แก้ว	๒๙ ๓ ๔ ๑๔ ๑ ๖ ๒๔ ๑๔ ๒ ๙ ๑ ๑ ๑ ๑ ๕ ๓ ๑ ๗ ๓ ๒๑ ๓ ๒ ๔ ๒ ๑ ๒ ๕ ๓ ๕๔ ๑

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ	ขนาดพื้นที่	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว (ต่อ)		แคบ้าน ทับทิม ชมพู มันปู มะเฟือง ฝรั่ง ปีบ ชะมวง พุทซ้อน จิกทะเล สับดำ หางไหลแดง หนุมานนั่งแท่น	๓ ๑ ๒ ๙ ๑ ๔ ๒ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑
๓	สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ	๔ ไร่	ต้นพยูง ต้นสัก ต้นมะค่าโมง ต้นยางนา	๑๙ ๔๓ ๑๔ ๔
๔	ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา	๑๐ ไร่	พืชอนุรักษ์ดินและน้ำ พืชปรับปรุงบำรุงดิน พืชสมุนไพร พันธุ์ไม้ประจำจังหวัด ๗๗ จังหวัด	๑ แปลง ๑ แปลง ๑ แปลง ๑๕๔ ต้น (พันธุ์ละ ๒ ต้น)
๕	สถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด	๑ ไร่	ทองหลางน้ำ อบเชยเทศ กาสะลองคำ มันปู มะม่วงหาว มะนาวโห่ ปอกบิด อบเชยญวน ไข่เน่า สารภี กานพลู กำแพงเจ็ดชั้น ส่องฟ้า กำลังเสือโคร่ง กำลังวัวเถลิง กระทือ พญาเสือโคร่ง	๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๓ ๒ ๓ ๒ ๒ ๔ ๓

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ	ขนาดพื้นที่	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด (ต่อ)		มะตูม สมอพิเภก มะตาด	๒ ๒ ๒
๖	สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น	๑ ไร่	หญ้าแฝก	
๗	สถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี	๑ ไร่	ประดู่ป่า ตะเคียน ยางนา สัก	๒๔ ๑๒ ๑๔ ๘
๘	สถานีพัฒนาที่ดินหนองบัวลำภู	๕ ไร่	สักทอง	๒๐๐
๙	สถานีพัฒนาที่ดินอุทัยธานี	๒ ไร่	มะค่า แคนนา ยางนา ชงโค ตะเคียน มะฮอกกานี หว้า พิกุล สมอ	๒๐ ๒๐ ๒๐ ๑๕ ๑๕ ๑๕ ๑๕ ๑๕ ๑๕
๑๐	สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	๒ ไร่	ชุมเห็ดไทย คูณ (ราชพฤกษ์) ขมิ้นขาว หางไหลขาว หางไหลแดง ใบชะพลู	๑ ๑๗ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๕๐
๑๑	ศูนย์ปฏิบัติการโครงการจัด พัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์ หนองพลับ-กัลดีหลวง	๕๐ ไร่	ต้นสัก มะค่า แคทราย ยางนา ก้ามปู มะฮ็อกกานี เสลา ประดู่แดง เกด เขลง สะเดา ตะแบก ตะคร้ำ คูณ	๘๔ ๙ ๑ ๖๑ ๔ ๓ ๑๗ ๓ ๒ ๔ ๖ ๑๐ ๒ ๖

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ	ขนาดพื้นที่	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี (ต่อ)		ว่านหอมแดง รากสามสิบ ว่านชักมดลูก ฟักข้าว ทุเรียนเทศ	๕ ๕ ๕ ๕ ๕
๑๔	สถานีพัฒนาที่ดิน นครศรีธรรมราช	๔ ไร่	ข่า ตะไคร้ ชะมวง สะเดา นมแมว มะขามป้อม ส้มแขก ลูกยอ ทุเรียนน้ำ จันทร์เทศ	๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕
๑๕	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	๙๐ ไร่	มะฮ้อยกานี	๕๐๐
๑๖	สถานีพัฒนาที่ดินตรัง	๑๐ ไร่	เสม็ดขุน โทะะ โคลงเคลง กุ่ม ลำเพ็ง/ลำเท็ง สาคุ หม้อข้าวหม้อแกงลิง ตะขบ มะม่วงหิมพานต์ พลับพล่า กำขำ หว่า มะมุด ทุเรียนเทศ ฝรั่งบ้าน กะโดน ผักหวานป่า สมุย มะปริง หยี ผักหนาม ผักกูด	๑๐๐ ๒๐๐ ๑๕๐ ๕๐ ๔๐๐ ๓๐ ๒๐๐ ๕๐ ๔๐ ๕๐ ๒๐ ๕๐ ๒๐ ๓๐ ๑๕ ๕๐ ๑๐๐ ๒๐๐ ๒๐ ๑๐ ๒๐๐ ๕๐๐

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ	ขนาดพื้นที่	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สถานีพัฒนาที่ดินตรัง (ต่อ)		กะทือ	๕๐
			เนียง	๑๐
			กระถิน	๑๐๐
			ขี้เหล็ก	๑๐๐
			ชะมวง	๕๐
			พรวานกลุ่ม	๑๐๐
			ตะแบก	๓๐
			ศรีตรัง	๕๐
			เต้าร้าง	๕๐
			นมควาย	๕๐
			นมแมว	๕๐
			มันปู	๑๐๐
			ยอ	๕๐
			เสม็ดขาว	๕๐
			ตาเบ็ดตาไก่	๕๐
			หวาย	๕๐
			กระทั่ง	๕๐
			รสสุคนธ์ (ย่านปด)	๑๐๐
			ย่านลิเภา	๑๕๐
			จิก	๕๐
			แซะ	๕๐
			ชุมเห็ดไทย	๕๐
			ชุมเห็ดเทศ	๕๐
			มะนาวผี	๕๐
			ตะเคียน	๓๐
			ยางนา	๓๐
			หลุมพอ	๓๐
			กำจัด	๕๐
			ตำเสา	๕๐
			นกนอน	๕๐
			จิกนา	๕๐
			หวายลิง	๕๐
			มะเฒ่า	๕๐
			กะป้อ	๕๐
			แสงชัน	๕๐
			พุงพุง	๑๐๐
			กะทกรก	๕๐
			ชก	๕๐

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ	ขนาดพื้นที่	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สถานีพัฒนาที่ดินตรัง (ต่อ)		หว่าหิน (ลูกเลือด) มะอึ๊ก ตะลิงปลิง นนท์ หวายมวย ค้อ ลำเจียก นมนก ข่อย จันทน์ผา หางช้าง สะเดาช้าง อินทนิล มะม่วงเบา ขนุน มะยม ต้นตาล กล้วย ไผ่ตงหวาน	๑๐ ๕๐ ๒๐ ๕๐ ๕๐ ๓๐ ๕๐ ๕๐ ๕๐ ๑๐ ๒๐ ๕๐ ๓๐ ๕๐ ๓๐ ๒๐ ๕ ๒๐ ๕๐
๑๗	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	๑ ไร่	เสม็ดขุน โคลงเคลง ตะขบ มะม่วงหิมพานต์ พลับพลา กำขำ หว่า มะมุด ทุเรียนเทศ กะโดน ผักหวานป่า มะปริง หยี กะทือ เนียง ชะมวง ตะแบก นมควาย นมแมว	๕๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๓๐ ๒๐ ๒๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ	ขนาดพื้นที่	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง (ต่อ)		เสม็ดขาว	๒๐
			กระทัง	๒๐
			จิก	๑๐
			แซะ	๑๐
			ตะเคียน	๒๐
			ยางนา	๒๐
			หลุมพอ	๒๐
			ตำเสา	๓๐
			จิกนา	๒๐

ภาพประกอบการดำเนินงานกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

การจัดทำแปลงปลูกและเพาะพันธุ์ต้นมะฮอกกานีสำหรับแจกจ่ายที่สถานีพัฒนาที่ดินสตูล

โครงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนองงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช (F๒A๕)

หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่หก (ตุลาคม ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๔) ภายใต้กรอบการใช้ประโยชน์ กิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร เป็นการจัดทำข้อมูลทรัพยากร โดยดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรต่างๆ จากการดำเนินกิจกรรมต่างๆของ อพ.สธ. โดยบันทึกลงในระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลอื่นๆ ได้ เพื่อสะดวกต่อการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาทรัพยากรให้ยั่งยืนต่อไป กรมพัฒนาที่ดินในฐานะหน่วยงานที่ดำเนินงานโครงการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน จึงได้จัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลด้านทรัพยากรดิน รวมไปถึงข้อมูลอื่นที่ตามภารกิจที่กรมฯ ได้ดำเนินการและเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากร

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. เพื่อมีฐานข้อมูลดิน ฐานข้อมูลหญ้าแฝก และข้อมูลกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ ที่สามารถสืบค้น และนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรได้

เป้าหมาย

มีฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ

แนวทางการดำเนินงาน

๑. จัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูลกิจกรรมที่กรมฯ ดำเนินการ และเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
๒. เชื่อมโยงฐานข้อมูลดิน หญ้าแฝก และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการโครงการฯ จัดทำและปรับปรุงเป็นระบบฐานข้อมูลโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

งบประมาณ

- ไม่ใช้งบประมาณ -

ผลการดำเนินงาน กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการสำรวจและทบทวนพื้นที่ปลูกปักษ์ทรัพยากร และพื้นที่ปลูกรักษาทรัพยากร และปรับปรุงข้อมูลพื้นที่และชนิดพืชทั้ง ๒ กิจกรรมให้เป็นปัจจุบัน และมีการเตรียมการเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลดิน หญ้าแฝก และข้อมูลกิจกรรมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชในระบบฐานข้อมูลโครงการฯ

แบบฟอร์มข้อมูลพืชถิ่นขึ้นที่ปลูกปักษ์ทรัพยากร อพ.สธ.-ชด				
หน่วยงาน(รวบรวมข้อมูล) สถานีพัฒนาที่ดินตาก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๙				
ขนาดพื้นที่ ๖๖ ไร่ พิกัดพื้นที่ E ๐๕๑๔๔๖ N ๑๓๖๑๑๑๔ / E ๐๕๑๑๑๑๔ N ๑๓๖๑๑๐๑				
ลำดับ	ชื่อพันธุ์พืช/สายพันธุ์	ลักษณะ/ประโยชน์	จำนวน(ต้น)	หมายเหตุ
๑.	ชื่อสามัญ: ขนุน ชื่อสามัญ: Star Gooseberry ชื่อวิทยาศาสตร์: <u>Phyllanthus acidus</u> ชื่อวงศ์: Euphorbiaceae	ไม้ต้นขนาดเล็ก สูงประมาณ ๓-๑๐ เมตร ลำต้นตั้งตรง เปลือกต้นเป็นปุ่มปม รากช้ำ สีเทาปนน้ำตาล แตกกิ่งก้านแผ่กระจาย กิ่งก้านเปราะและแตกง่าย ใบ เป็นใบรวม มีใบย่อยออกเรียงสลับกันเป็น ๒ แถวบนกึ่งที่เรื่อรอบๆ โคนปลายกิ่ง ลักษณะใบรูปขอบขนานกลมหรือรูปคอก้างเป็นสี่เหลี่ยมมน เบิกปาก โคนใบมน ขอบใบเรียบ ปลายใบแหลม แผ่นใบบาง สีเขียวอ่อน หรือเขียวอมเหลือง ทองใบหรือด้านล่างใบกล ก้านใบสั้น ดอก ออกดอกเป็นช่อเล็ก ๆ แบบช่อแยกแขนง ดอกช่อดอกตามลำต้นหรือกิ่งใบ โข่ดอกสีชมพู ส่วนดอกมีขนาดเล็ก กลม กลีบดอกรูปทรงกลม หรือรูปทรงกลมมนรูปไข่ สีเขียวอ่อน หรือดอกผลเดี่ยว ๆ เป็นดอกแบบสมบูรณ์เพศมี ผล ลักษณะผลกลมแป้นห่อหุ้มเป็นพวงระย้า ตามกิ่งและลำต้น มีขนขนาดเล็ก ด้านบนตามลำต้นและผลอ่อนมีสีเขียวอ่อน และจะออกสีเหลืองอมขาวเมื่อแก่ เมล็ด กลมแข็งและเปลือกมีหนามเล็ก	๕	Endeavour Noddy
๒.	ชื่อสามัญ: ขนุน ชื่อวิทยาศาสตร์: <u>Caranbola</u> ชื่อวิทยาศาสตร์: <u>Azadirachta caranbola</u> L. วงศ์: <u>Chelidaceae</u>	ไม้ต้นขนาดเล็ก สูงประมาณ ๓-๑๐ เมตร ลำต้นตั้งตรง เปลือกต้นเป็นปุ่มปม รากช้ำ สีเทาปนน้ำตาล แตกกิ่งก้านแผ่กระจาย กิ่งก้านเปราะและแตกง่าย ใบ เป็นใบรวม มีใบย่อยออกเรียงสลับกันเป็น ๒ แถวบนกึ่งที่เรื่อรอบๆ โคนปลายกิ่ง ลักษณะใบรูปขอบขนานกลมหรือรูปคอก้างเป็นสี่เหลี่ยมมน เบิกปาก โคนใบมน ขอบใบเรียบ ปลายใบแหลม แผ่นใบบาง สีเขียวอ่อน หรือเขียวอมเหลือง ทองใบหรือด้านล่างใบกล ก้านใบสั้น ดอก ออกดอกเป็นช่อเล็ก ๆ แบบช่อแยกแขนง ดอกช่อดอกตามลำต้นหรือกิ่งใบ โข่ดอกสีชมพู ส่วนดอกมีขนาดเล็ก กลม กลีบดอกรูปทรงกลม หรือรูปทรงกลมมนรูปไข่ สีเขียวอ่อน หรือดอกผลเดี่ยว ๆ เป็นดอกแบบสมบูรณ์เพศมี ผล ลักษณะผลกลมแป้นห่อหุ้มเป็นพวงระย้า ตามกิ่งและลำต้น มีขนขนาดเล็ก ด้านบนตามลำต้นและผลอ่อนมีสีเขียวอ่อน และจะออกสีเหลืองอมขาวเมื่อแก่ เมล็ด กลมแข็งและเปลือกมีหนามเล็ก	๕	Endeavour Noddy

โครงการบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน (FmAn)

หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่หก (ตุลาคม ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๔) ภายใต้กรอบการสร้างความยั่งยืน กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร งานพิพิธภัณฑ์ กรมพัฒนาที่ดิน ได้มีการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ดิน เพื่อเป็นสถานที่เรียนรู้สำหรับ ประชาชน เกษตรกร และนักเรียน นักศึกษา อีกทั้งเป็นเครื่องมือให้เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน ใช้ประกอบการอธิบายวิธีการจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน ตลอดจนการอนุรักษ์ดินและน้ำ กรมพัฒนาที่ดินมีพิพิธภัณฑ์ดินในพื้นที่ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค จำนวน ๑๕ แห่ง แต่เนื่องจากพิพิธภัณฑ์ดินที่ดำเนินการจัดทำแล้วนั้น มีการเสื่อมโทรมได้ตามกาลเวลา หากขาดการซ่อมแซม บำรุงรักษา และในอนาคตรวมถึงความรู้ใหม่ด้านทรัพยากรดิน ต้องมีการเพิ่มเติมข้อมูลหรือถ่ายทอดในรูปแบบที่ทันสมัยยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนา ปรับปรุง และบำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดินให้คงอยู่ในสภาพที่สวยงามพร้อมที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรดินได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านทรัพยากรดินในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์
๓. เพื่อซ่อมแซม บำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดินให้คงอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน
๔. เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินให้ทันสมัยอยู่เสมอ

เป้าหมาย

บำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดินในพื้นที่ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ๑๔ แห่ง

แนวทางการดำเนินงาน

๑. งานพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต ดำเนินการโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดทำแปลงสาธิตการปลูกรักษาเพื่อการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาฯ
๒. จัดทำ ดูแลและบำรุงรักษา นิทรรศการถาวรเกี่ยวกับการดำเนินงาน อพ.สธ. – กรมพัฒนาที่ดินในพิพิธภัณฑ์ดิน
๓. ดูแลและบำรุงรักษา ซ่อมแซมพิพิธภัณฑ์ดินในส่วนที่ชำรุด ให้มีสภาพพร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรดินอยู่เสมอ
๔. จัดทำ และเพิ่มเติมองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินในพิพิธภัณฑ์ดิน
๕. ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชม และสรุปผล

งบประมาณ ๗๙๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

- ปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน ๑๔ แห่ง ๒๓๕,๐๐๐ บาท
- บำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดิน ๑๔ แห่ง ๓๒๐,๐๐๐ บาท
- ดูแลรักษานิทรรศการถาวรเกี่ยวกับการดำเนินงานของ อพ.สธ. ๑๔ แห่ง ๒๓๕,๐๐๐ บาท

ผลการดำเนินงาน

กรมพัฒนาที่ดินดำเนินงาน กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร (พิพิธภัณฑ์ดิน) เพื่อขยายผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ และเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้สู่ประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยใช้การนำเสนอในรูปของพิพิธภัณฑ์ ประกอบด้วย

๑. ปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน ๑๔ แห่ง โดยปรับปรุงข้อมูลและเพิ่มเติมองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินในพิพิธภัณฑ์ดินแต่ละแห่งให้เป็นปัจจุบัน

๒. บำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดิน ๑๔ แห่ง โดยดำเนินการปรับปรุง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดิน ตัวอย่างหน้าตัดดิน แท่งดินตัวอย่าง นิทรรศการแสดงความสัมพันธ์ของดินกับสภาพพื้นที่ ฯลฯ ให้อยู่ในสภาพพร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรดิน

๓. จัดนิทรรศการถาวรเกี่ยวกับการดำเนินงานของ อพ.สธ. ๑๔ แห่ง โดยจัดทำนิทรรศการถาวรเผยแพร่พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ให้เป็นส่วนหนึ่งในพิพิธภัณฑ์ดินอย่างสมพระเกียรติ

จำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ มีจำนวนผู้เข้าชมทั้งสิ้น ๑๒,๖๓๕ คน ผู้เข้าเยี่ยมชมส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๐ เป็นบุคคลภายนอก นักเรียน นักศึกษา ที่เข้ามาเยี่ยมชมเพื่อศึกษาดูงานเป็นหมู่คณะ ผู้เข้าเยี่ยมชมส่วนมากมีความประทับใจในการให้บริการ และได้รับความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับทรัพยากรดิน และความรู้ด้านการเกษตรที่ถูกหลักวิชาการ รวมถึงคำแนะนำต่างๆ จากเจ้าหน้าที่เป็นอย่างดี

ลำดับ ที่	หน่วยงาน	จำนวนผู้เข้าเยี่ยมชม พิพิธภัณฑ์ดิน
รวมทั้งสิ้น		๑๒,๖๓๕
๑	พิพิธภัณฑ์ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑	๑๒๒
๒	พิพิธภัณฑ์ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๓	๓๑๔
๓	พิพิธภัณฑ์ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๔	๖๖๗
๔	พิพิธภัณฑ์ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๕	๒๙๑
๕	พิพิธภัณฑ์ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๖	๗๙๒
๖	พิพิธภัณฑ์ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๗	๖๒๙
๗	พิพิธภัณฑ์ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘	๑๑๓
๘	พิพิธภัณฑ์ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๙	๖๕๐
๙	พิพิธภัณฑ์ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐	๓๘๔
๑๐	พิพิธภัณฑ์ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑	๓๒๐
๑๑	พิพิธภัณฑ์ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒	๒๒๖
๑๒	พิพิธภัณฑ์ดินศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ	๑,๕๗๔
๑๓	พิพิธภัณฑ์ดินศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ	๙๒๑
๑๔	พิพิธภัณฑ์ดินส่วนกลาง (สวก.)	๕,๖๓๒

ภาพประกอบการดำเนินงานกิจกรรมบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน

การปรับปรุงข้อมูล บำรุงรักษา
และจัดนิทรรศการถาวรเกี่ยวกับการ
ดำเนินงานของ อพ.สธ.

การเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน

โครงการสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร (FmAc)

หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่หก (ตุลาคม ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๔) ภายใต้กรอบการใช้ประโยชน์ กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร กรมพัฒนาที่ดินในฐานะหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านทรัพยากรดินได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญในการบำรุง รักษา และดูแลทรัพยากรดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน และเป็นการสนองพระราชดำริในการอนุรักษ์ทรัพยากรจึงได้ดำเนินการสนับสนุนงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในรูปแบบต่างๆ อาทิ การสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด การสาธิตการทำน้ำหมักชีวภาพ การสาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน และการปรับปรุงบำรุงดินต่างๆ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. สนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการของ อพ.สธ. โดยการส่งเสริมและสาธิตการปรับปรุงบำรุงดินต่างๆ
๓. เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชของกรมพัฒนาที่ดินผ่านการจัดนิทรรศการในการประชุมวิชาการ

เป้าหมาย

ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการพัฒนาที่ดิน ในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ๕ แห่ง

ลำดับที่	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานที่ดำเนินการ
๑	กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ ในพื้นที่ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา
๒	สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ จ.ขอนแก่น
๓	สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ จ.กาญจนบุรี
๔	สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ จ.สุราษฎร์ธานี
๕	สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ จ.ชุมพร

แนวทางการดำเนินงาน

๑. ดำเนินการฟื้นฟูและปรับปรุงบำรุงดิน เช่น สาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ สาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด ในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ๕ แห่ง
๒. สนับสนุนข้อมูลดินและแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการต่างๆ ภายใต้โครงการ อพ.สธ.
๓. เข้าร่วมจัดประชุมวิชาการ จัดนิทรรศการ หรือดำเนินกิจกรรมอื่นๆที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

งบประมาณ ๑,๗๘๕,๘๕๐ บาท ประกอบด้วย

๑. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา	๕,๐๐๐.-	บาท
๒. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อ.เวียงเก่า จ.ขอนแก่น	๔๗๑,๗๕๐.-	บาท
๓. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี	๑,๐๑๒,๕๐๐.-	บาท
๔. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จ.สุราษฎร์ธานี	๘๗,๕๐๐.-	บาท
๕. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ต.สลุย, สองพี่น้อง อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร	๑๑๘,๕๐๐.-	บาท
๖. จัดนิทรรศการ ในงานประชุมวิชาการและนิทรรศการ ทรัพยากรไทย
: ศักยภาพมากล้นมีให้เห็น	๙๐,๖๐๐.-	บาท

ผลการดำเนินงาน

๑. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ได้ดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในศูนย์เรียนรู้การอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และแปลงปลูกรักษาทรัพยากร

ปรับปรุงภูมิทัศน์ศูนย์เรียนรู้การอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

ปรับปรุงภูมิทัศน์แปลงปลูกรักษาพันธุ์กล้วย

๒. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.เวียงเก่า จ.ขอนแก่น

สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น ดำเนินการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ๓๐๐ ไร่ แนะนำให้ ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด ๗๕ ไร่ สาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ๕๐ ไร่ และสาธิตการทำกาใช้ น้ำหมักชีวภาพ ๒๐๐ ไร่

๑) กิจกรรมจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

๒) กิจกรรมสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด

๓) กิจกรรมสาธิตการทำกาใช้ น้ำหมักชีวภาพ

๔) กิจกรรมสาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน

๓. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี

สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี ดำเนินการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ๑๐๐ ไร่ ปรับปรุงซ่อมแซมระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ๑๐๐ ไร่ ก่อสร้างเส้นทางลำเลียง ๘ กิโลเมตร ขุดลอกบ่อดักตะกอน ๑๐ แห่ง แนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด ๘๐ ไร่ สาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ๕๐ ไร่ และสาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ ๑๐๐ ไร่

๑) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

๒) ซ่อมแซมระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

๓) ก่อสร้างเส้นทางลำเลียง

๔) ขุดลอกบ่อดักตะกอน

๕) ปลูกพืชเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

๖) สาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ

๗) สาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน

๔. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.สุราษฎร์ธานี

สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี แนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด ๒๐ ไร่ สาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ๒๐ ไร่ และสาธิตการทำกรใช้น้ำหมักชีวภาพ ๑๐๐ ไร่

๑) พืชปุ๋ยสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

๒) สาธิตการทำกรใช้น้ำหมักชีวภาพ

๓) สาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน

๕. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.สลุย, สองพี่น้อง อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร

สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร ดำเนินการแนะนำให้มีความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดินด้วย ปุ๋ยพืชสด ๕๐ ไร่ สาธิตการทำ การใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ๒๐ ไร่ และสาธิตการทำ การใช้น้ำหมักชีวภาพ ๒๐๐ ไร่

๑) สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด

๒) สาธิตการทำ การใช้น้ำหมักชีวภาพ

๓) สาธิตการทำ ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน

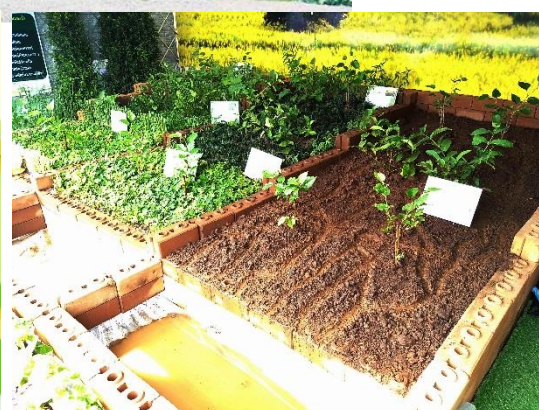

๔) ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้การอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

๖. จัดนิทรรศการ ในงานประชุมวิชาการและนิทรรศการ ทรัพยากรไทย : ศักยภาพมากล้นมีให้เห็น

การจัดประชุมวิชาการและนิทรรศการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ทรัพยากรไทย : ศักยภาพมากล้นมีให้เห็น จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน - ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - สระบุรี จังหวัดสระบุรี กรมพัฒนาที่ดินโดยศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ กวจ. ได้เข้าร่วมจัดนิทรรศการภายใต้หัวข้อ “อนุรักษ์ดิน อนุรักษ์น้ำ อนุรักษ์ทรัพยากรไทย” เป็นแบบจำลองมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม ความลาดชัน ๑๕ % ประกอบด้วยแบบจำลองพื้นที่เกษตรกรรมที่ไม่มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ แบบจำลองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีการปลูกพืชคลุมดิน และแบบจำลองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีการปลูกพืชคลุมดินร่วมกับหญ้าแฝก ที่มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมจำลองระบบ rainfall simulation เพื่อให้เห็นประโยชน์ของพืชคลุมดิน มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในการชะลอน้ำไหลบ่าหน้าดิน และรักษาอนุภาคดินไม่ให้เกิดการแตกตัวจากแรงกระแทกของน้ำ ลดการสูญเสียหน้าดิน

ปัญหา/อุปสรรค

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบางส่วน ยังไม่เข้าใจกรอบแนวทางการดำเนินงานของ อพ.สธ. ที่ชัดเจน ทำให้เกิดความสับสนในการดำเนินงานในบางกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการประสานการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริกับผู้ที่ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ที่ปรึกษา

๑.นายสุรเดช เตียวตระกูล

อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑.นางสาวพรรณพิศ บ่วงนาวา

ผู้อำนวยการกองแผนงาน

๒.นางสุมลมาลย์ จงดี

ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานโครงการ

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓.นางสาวพิไลพร ทับเปีย

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ